

Азондан кейин Набий соллаллоҳу алайҳи  
васалламга салавот айтиш | Ҳадис дарслари  
(308-дарс)



19:00 / 20.11.2024 3125

هُلِّلَا يِضْرَ دِيغَس يِبَا نَع  
يَلَص هَلَلَا لُوسَرَّ نَأْ هُنَع  
إِذَا لَأَقَمَّ لَسَوِ هِيَلَع هَلَلَا

لُثِمَ اُولُو قُوفٍ اءِذَّن ل ا مُتَعَمَس  
هَاورُ . نَدُوْم ل ا ل وُقَي ا م  
ي ر ا خ ب ل ا ر ي غ د ا ز و . ة س م خ ل ا  
ن م ه ن ا ف ، ي ل ع ا و ل ص م م ث  
ه ل ل ا ي ل ص ة ا ل ص ي ل ع ي ل ص  
ا و ل س م م ث ، ا ر ش ع ا ه ب ه ي ل ع  
ا ه ن ا ف ، ة ل ي س و ل ا ي ل ه ل ل ا  
ا ل ة ن ج ل ا ي ف ة ل ز ن م  
د ا ب ع ن م د ب ع ل ا ل ا ي غ ب ن ت  
، و ه ا ن ا ن و ك ا ن ا و ج ر ا و ، ه ل ل ا  
ي ل ه ل ل ا ل ا س ن م ف  
ه ل ت ل ح ة ل ي س و ل ا  
ة ع ا ف ش ل ا

**«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам:**

**«Қачонки азонни эшитсангиз, муаззин айтаётган нарсани айтинглар», дедилар».**

*Бешовлари ривоят қилганлар.*

Бухорийдан бошқалар:

**«Сўнгра менга саловот айтинглар. Чунки ким менга бир саловот айтса, албатта, Аллоҳ унга ўн саловот айтади. Кейин менга василани сўранглар. Бас, у жаннатдаги бир манзила бўлиб, Аллоҳнинг бандаларидан фақат бир бандагагина лозим бўлур. Ўша банда мен бўлишимни орзу қиламан. Ким менга василани сўраса, у шафоатга сазовор бўлур»ни зиёда қилганлар.**

**Шарҳ:** Ушбу ҳадисдан олинадиган фойдалар:

1. Муаззин қайси лафзни айтса, азонни эшитувчи ўшани такрорлаб туриш лозимлиги.
2. Азондан кейин Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васалламга салавот айтиш лозимлиги. Бу салавот қайси сийға билан бўлса ҳам бўлаверади. Фақат у зот соллаллоҳу алайҳи васалламга салавот ва салом маъноси бўлиши зарур.
3. Ким Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васалламга бир салавот айтса, Аллоҳ унга, албатта, ўн салавот айтиши. Аллоҳнинг бандага салавот айтиши – раҳмат юборишидир.
4. Азондан ва салавотдан кейин Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васалламга Василани сўраш кераклиги. Уни қандай қилиб сўраш кейинги ривоятда келади.
5. «Васила» жаннатдаги бир манзила – мақом эканлиги.
6. Аллоҳ томонидан Василанинг фақат бир бандага берилиши.
7. Василага энг яқин зот Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васаллам эканликлари.
8. Ким Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламга Василани сўраса, у зотнинг шафоатларига мушарраф бўлиши.

Демак, азонни эшитганимизда муаззин нима деса, шуни қайтариб туришимиз лозим. «Ҳайя ғалас-солаҳ» ва «Ҳайя ғалал-фалаҳ» дейилганда нима айтилиши қуйида баён қилинади.

نَا هُنَعُ هَلَلَا يَضَرَّ رِبَّاجُ نَع  
هَلَلَا يَلَّصَ هَلَلَا لُوسَر  
لَاقُ نَمَ : لَاقَ مَّ لَسَوِ هَيْ لَع  
بَرُّ مَّ هَلَلَا ءَادِّن لَأُ غَمُّ سَيَّ نِيح  
ةَالَّصَلَاوِ ، ءَمَّاتَلَا ءُوعُّ دَلَا هِدَه  
ةَلَيَّ سَوَلَا اَدَّمَّ حُمَّ تَا ءَمَّ ءِاقُلَا  
اَمَّاقَمُ هُتَّعَّ بَاوِ ، ءَلَيَّ ضَفَلَاوِ  
هَلُّ تَلَّحُ ، هَتَّ دَعَّوِ يَدَّلَا اَدُّومَّ حَم  
هَوَرِ . ءَمَّ اَيَّ قُلَا مَوِيَّ يَتَّعَّ اَفَش  
اَمَّ لُسُّمُ اَلَّ اِ ءَمَّ مَّخُلَا

Жобир розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

**«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам:**

**«Ким азонни эшитгандан кейин: «Аллоҳумма, Робба ҳазиҳид даъватит тааммати вас-солатил қоимати ати Муҳаммаданил**

**василата вал фазилата вабъасху мақомам маҳмудан аллазий ваъадтаҳ» деса, қиёмат куни унга шафоатим вожиб бўлур», дедилар».**

*Бешовларидан фақат Муслим ривоят қилмаган.*

**Шарҳ:** Бу ҳадиси шарифда келган дуонинг маъноси қуйидагича:  
«Аллоҳим! Эй ушбу тугал даъватнинг ва қоим бўладиган намознинг Роббиси! Муҳаммадга Василани ва фазилатни бергин. Ҳамда уни Ўзинг ваъда қилган мақоми Маҳмудда қайта тирилтиргин».

«Васила» жаннатдаги олиймақом манзила эканлиги ҳадисда зикр қилинди.

«Мақоми Маҳмуд» – «Мақталган Мақом» эса Аллоҳ таолонинг «Шоядки, Роббинг сени Мақоми Маҳмудда қайта тирилтирса» ояти ила Аллоҳ таоло томонидан Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламга ваъда қилинган. Мақоми Маҳмуд буюк шафоат мақомидир.

Демак, қиёмат куни Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васалламнинг шафоатларига мушарраф бўлайлик, десак, азондан кейин ушбу дуони ўқиб юришимиз лозим.

***«Ҳадис ва ҳаёт» китобининг 4-жузи асосида тайёрланди.***